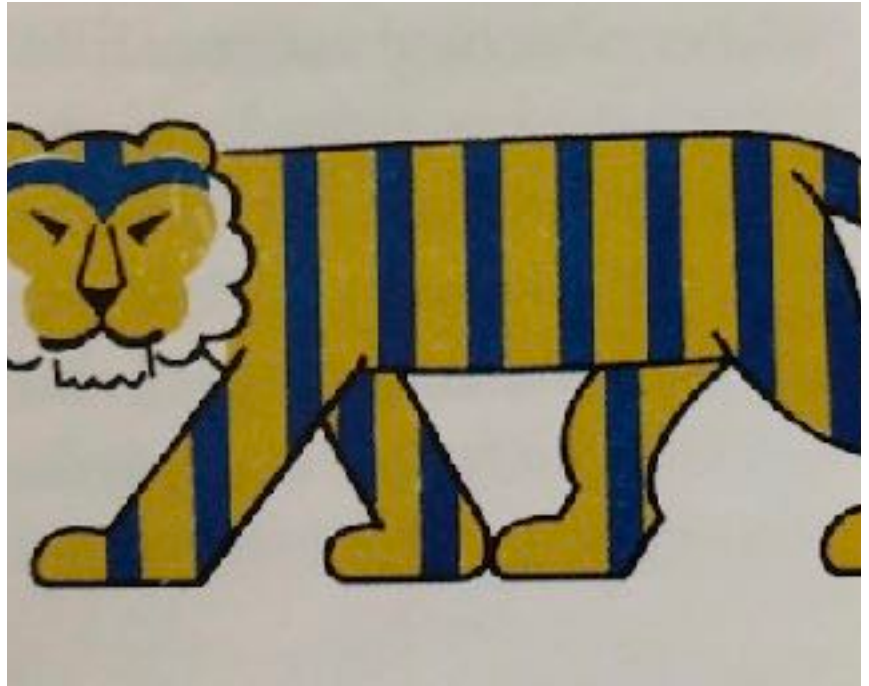

Andra världskriget på Norra begravningsplatsen

Det lilla landet som heroiskt försvarade sin neutralitet och hjälpte andra. Eller landet som fejt och opportunistiskt lät tyska trupper transporteras på svenska tåg och sålde järnmalm till den tyska krigsmaskinen. Bilden av Sveriges agerande under andra världskriget blir ofta svartvit. Men varför handlade vi som vi gjorde? Fanns det motstånd mot eftergiftspolitikerna? På Norra begravningsplatsen vilar personer med starka kopplingar till kriget.

Vi har fört kampen på vårt sätt. Orden är Per Albin Hanssons. Midsommarkrisen 1941 visar hur statsministern manipulerade samlingsregeringen för att kunna säga ja till Tysklands krav. Samtidigt har han gått till historien som landsfadern som höll ihop landet. Det skedde dock genom att svensk demokrati fick ta stryk. Ture Nerman och många andra reagerade mot att det fria ordet inte längre var fritt.

De vita bussarna förde 18 000 skandinaviska fångar från Dachau och andra koncentrationsläger. Vid Folke Bernadottes grav minns vi viljan att hjälpa finska krigsbarn och danska judar. Och att ge ungerska judar skyddspass. Men det här är även berättelsen om hur den svenska synen på flyktingar förändrades under kriget och vad vi faktiskt visste om Förintelsen.

Vid två gravar talar vi om svenskar som stödde nazismen: en frivillig soldat i Waffen-SS och en nobelpristagare. Utan att vara krigförande var Sverige en aktör med ansvar då liksom nu.

Start: Norra begravningsplatsen, grind 2, Solna kyrkväg. 90 minuter. På frescatiutbildning.se finns många andra stadsvandringar.

Michael Karlsson är populärhistoriker och guide med kompetens inom historia, konst, litteratur, arkitektur och stadsförändring.